

MEĐUNARODNI PROJEKAT AINSPEC ZA UPRAVLJANJE INVAZIVNIM STRANIM BILJNIM
VRSTAMA U PREKOGRANIČNOM PODRUČJU HRVATSKE I SRBIJE

Interreg

Co-funded by
the European Union

IPA Croatia – Serbia

Ainspec

Projekat Ainspec – Monitoring i upravljanje invazivnim stranim biljnim vrstama u prekograničnom području potpomognuto veštačkom inteligencijom (HR-RS00236), u okviru [IPA III Programa prekogranične saradnje Hrvatska – Srbija](#), započeo je 15.01.2026. godine i trajaće naredne dve godine, do 15.01.2028. godine. Projekat se realizuje sa ciljem razvoja i primene naprednog, tehnološki zasnovanog pristupa ranom otkrivanju i kontroli invazivnih stranih biljnih vrsta kroz upotrebu veštačke inteligencije, daljinske detekcije i dron-tehnologija.

Invazivne strane biljne vrste predstavljaju jedan od najozbiljnijih ekoloških i ekonomskih izazova u upravljanju zaštićenim područjima duž prekograničnog regiona. Njihovo brzo širenje ugrožava domaće biljne vrste i ostali biodiverzitet, narušava stabilnost ekosistema i stvara dodatne troškove za institucije nadležne za zaštitu prirode. Tradicionalni načini monitoringa i suzbijanja invazivnih stranih vrsta često su radno intenzivni, vremenski zahtevni i nedovoljno efikasni u ranoj fazi širenja.

Stoga projekat direktno odgovara na ove izazove uvođenjem AI-podržanog sistema unapređenog spektralnog praćenja, zasnovanog na dronovima, koji omogućava preciznu identifikaciju i mapiranje invazivnih stranih biljnih vrsta. Pored toga, razvija se i inovativni dron sistem za njihovo ciljano hemijsko tretiranje, čime se postiže veća efikasnost u njihovom suzbijanju, uz minimalan negativan uticaj na životnu sredinu.

Korišćenjem savremenih tehnologija, projekat će doprineti ranijoj detekciji invazivnih stranih biljnih vrsta, preciznijem tretmanu zahvaćenih površina i jačanju kapaciteta institucija zaduženih za upravljanje zaštićenim područjima. Poseban akcenat stavljen je na prekograničnu saradnju, s obzirom na to da se invazivne vrste šire nezavisno od administrativnih granica, te je zajednički odgovor ključan za njihovo uspešno suzbijanje.

Glavne planirane aktivnosti i rezultati projekta su:

- razvoj AI-podržanog sistema spektralnog praćenja za ranu detekciju invazivnih stranih biljnih vrsta;
- mapiranje i monitoring invazivnih stranih biljnih vrsta u zaštićenim područjima Specijalnom rezervatu prirode „Obedska bara“ i području ekološke mreže „Sava nizvodno od Hrušćice - HR2001311“;
- razvoj i primena dron sistema za precizno hemijsko tretiranje invazivnih stranih biljnih vrsta;
- pilot-testiranje i terenska demonstracija novih tehnoloških rešenja;
- obuka zaposlenih u institucijama za upravljanje zaštićenim područjima za korišćenje dronova i AI alata;
- izrada preporuka za donosiocima odluka i diseminacija rezultata projekta.

Ukupan budžet projekta iznosi **473.192,00 evra**, od čega **402.213,20 evra** (85%) predstavlja finansiranje iz EU sredstava kroz IPA III CBC program, dok je **70.978,80 evra** obezbeđeno kroz nacionalno, odnosno partnersko sufinansiranje. Vodeći partner projekta je [Fakultet tehničkih nauka Univerziteta u Novom Sadu](#), a projektni partneri su [JP „Vojvodinašume“](#), [Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek \(FERIT\)](#) i [Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Vukovarsko-srijemske županije](#).

Uloga JP „Vojvodinašume“

Kao projektni partner, JP „Vojvodinašume“ ima ključnu ulogu u realizaciji projektnih aktivnosti na teritoriji Republike Srbije, pre svega u Specijalnom rezervatu prirode „Obedska bara“. Preduzeće će sprovoditi snimanje terena multispektralnim dronovima, učestvovati u identifikaciji područja zahvaćenih invazivnim stranim biljnim vrstama i primenjivati ciljne hemijske tretmane pomoću dronova.

Zaposleni JP „Vojvodinašume“ biće obučeni za rad sa savremenim dron-sistemima i primenu novih tehnologija u monitoringu i kontroli invazivnih stranih biljnih vrsta. Kao upravljač više zaštićenih područja u Vojvodini, JP „Vojvodinašume“ ima mogućnost da rezultate projekta dalje primeni i umnoži u drugim zaštićenim područjima pod svojim upravljanjem, čime se obezbeđuje dugoročni efekat i održivost projektnih rezultata.